F. 93,841-

NAM THỨ MƯỜI HAI — SỐ THỨ 2635 MỖI SỐ: 0$02 NGÀY THỨ TƯ 30 DECEMBRE 1925

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

HANOI

	Un an	Six mois	Trois mois	Etranger	Etranger (par avion)	Colonies et Protectorat
Một năm	6$00	3$00	1$50	8$00	8$00	12$00
Các làng và						
Các công-sở	»	3.00	1.50	8.00	9.00	»
Sáu tháng	3.00	1.50	0.75	4.00	5.00	6.00
Ba tháng	1.50	0.75	0.40	2.00	3.00	3.00
Một tháng	0.50	0.25	0.15	0.60	1.00	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 15 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61 65, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur: F. H. SCHNEIDER
Directeur: NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef: PHẠM-HUY-LUC
Administrateur gérant: NGUYỄN-V-LOẠN

Adresse télegraphique:
TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

ANNONCES
Réceptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m 065 de large.
Une seule insertion . . . 0$30 le c/m
Par contrat annuel . . . .
Par centimètre et par insertion . . . . . 0$18 le c/m
Réclame dans la 1re page. . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Cái quyền tham-dự chính-trị của dân ta

Trong bài diễn thuyết của quan Toàn-quyền đọc khi khai hội hội-đồng chính-phủ mới rồi, ngài có nói đến sự mở rộng hội-đồng do dân công cử, và lấy cái chức vụ của các hội-đồng ấy lên. Phàm người Việt-Nam có lòng nghĩ đến vận mệnh nước nhà, đọc đến mấy câu ấy, ai chẳng tỏ lòng hoan nghênh và đầy sự hi vọng về quyền lợi của dân ta và đường tiến-hóa của nước nhà sau này.

Từ ngày nước Pháp sang kinh-lý cõi Đông-dương, đã dẫn dần đem cái chính-thể dân-chủ của một nước văn-minh, tùy thời thế mà thi-hành ở nơi thuộc-địa này. Đầu hết ở các thành-phố đã lập ra hội đồng, dân bản xứ được tự mình kén chọn, bầu lấy người ra đại-biểu, để lo liệu việc chung trong thành phố cho mình. Sau ở Bắc-kỳ và ở Trung-kỳ lại lập ra hội đồng tư vấn, dân cũng được bầu lấy người ra ngồi bàn bạc, sự tiến hóa mới bắt đầu, nhân tài còn ít ỏi tự nhiên, đã làm gì có được người toàn đức toàn tài, mà ta với cẩn toàn trách bị; thôi không có cả lấy rau mà làm trọng, cau ai bèo đến đất, các ông nghị viên ở nước ta, cũng đủ làm đại biểu cho dân ta, ta cũng cứ vui lòng tin cậy hoàn nghênh vào đấy vậy. » Phải, đó là tỏ kẻ cái tư cách của người làm đại biểu cho dân phải như thế mới thật là xứng đáng, thật là toàn toàn, chớ có phải dám trách vọng vào các ông làm đại biểu cho dân ta bây giờ, phải đủ tài đức như thế đâu. Hiện các ông có chân ở trong chốn nghị-trường ta bây giờ, cũng có người có học thức có lịch duyệt, ngôn luận đã giỏi, lại có tài hoạt bát linh lợi hơn người, tuy chưa dám ví với các ông nghị-viên có danh tiếng ở các nước Văn-minh, nhưng đứng làm đại biểu cho dân Việt-Nam, thì cũng thực là xứng đáng, chỉ tiếc vì cái học thức và cái lịch duyệt của các ông có thừa, mà cái nhiệt-thành và cái công-dức của các ông thì không đủ. Những người đem cái tài học của mình để bênh vực quyền lợi cho dân, cho đủ gánh vác cái trách-nhiệm của mình là người đại-biểu, bậc người ấy thì có ít, phần nhiều thì ỷ mình có tài học có lịch-duyệt hơn người, lại lợi dụng cái địa-vị ở trong nghị-trường, để mưu toan việc ích riêng cho mình, còn đến mối lợi chung của công chúng thì cứ giả đui giả điếc, không dò xét đến và cũng không đả động đến bao giờ. Ấy là chưa kể những ông chẳng có chút tài thức và lịch-duyệt gì chẳng biết cái nghị trường để làm gì, cũng chẳng biết cái trách nhiệm của ông nghị-viên là thế nào, chỉ biết rằng nghị-viên là đại-biểu của dân, được giao-thiệp với chính phủ, vì sẵn thân thế nhiều tiền bạc, mới cố, mới cầu lấy một chân, để mưa lấy cái hành-diện ở trong xã-hội. Ấy vì thế mà những câu truyện nghị-viên gật, nghị viên dụ, đã thành ra cái trò cười, mà dư-luận thường thường bàn nói đến.

(Còn nữa)

H. T. B.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TIN)

Ngày 26 Décembre 1925

Việc tài-binh nước Pháp

Ngày thứ hai, các chánh-đoàn tả đảng sẽ đệ-trình nghị-viện một bản dự-án tài-chính. Cái mục-đích của các bản phải án ấy là tra-tích cho số chi thu được quân-bình, mà không phải thay đổi gì giá tiền thuế về lợi tức. Thuế ấy cũng ấn-định lại để có thể đánh thuế về rất nhiều hạng người. Trong bản phân-án vấn đề cải lệ cưỡng bách khai báo và mở rộng thêm cái quyền của các nhà kiểm-tra; định hạn sau bắt đồng-sản của nhà nước không đúng để mở rộng thêm cái quyền khám thuế các nghề-nghiệp không phải là nước bán khai, sự tiến hóa cách thu thuế lợi-tức kỹ nghệ thương-mại; tăng dần thuế về việc buôn bán tại ngân-hàng, nhưng không bao giờ tăng cao hơn thuế các thi-trường ngoại quốc; đặt một thứ trái-phiếu mới để thế cho các trái-phiếu vô-danh; đặt một khoản về tiền lời bán các ngân-đoàn và một khoản thuế về các hàng xuất-cảng; sẽ tổ việc thu thuế bằng lợi về sự miễn-tránh tăng dần thuế về tiền lợi mỏng-phố, để đánh thuế thêm các nhà làm nhiều ruộng.

Việc nước Đức

M. Stresemann viết một bài về tình trạng kinh-tế Âu-châu, có nói nước Đức cần phải giàn nam sẽ, thì mới có thể mau được nhiều hàng của nước Anh. Ông nói nước Đức không thể thi-hành một cái chánh sách lợi kỷ được; các nhà chánh-trị cần phải nghĩ một chánh-sách kinh-tế, khiến cho các nước Âu-châu đều có liên-lạc với nhau.

Việc nước Nhật-bản

Bỉ ngoại-giao tuyên bố rằng bức điện-tín của bác-kinh gửi đến London nói rằng Pháng-ngọc-Tường, và Nhật-bản có thể điều-đình với nhau, thay Pháng-ngọc-Tường, là Nhật-bản có giao-thiệp với nhau, là một tin đồn-nhảm.

Ngày hôm thứ sáu 25 décembre nghị-viện Nhật-bản sẽ họp. Sau khi bản các ông chánh-bạn, nghị-viện sẽ hoãn đến 20 janvier.

Bác-sĩ Kuratomi được cử làm phái-trưởng nội-đồng Công mật, Toàn quản nguyên-soái Tanaka, nguyên thượng-thư bộ nội quản, được cử làm hội-viên hội-đồng Cơ-mật.

Viện binh Nhật-bản đi bể đến đi Mãn-châu. Độ giữa tháng janvier thì xong.

(Indopacifi)

Các nhà kỹ-nghệ Pháp với việc tài chánh

Hội liên-hiệp các phòng nghệ nghiệp ở miền đông nước Pháp có quyết nghị một tờ tuyên khen ngợi các nhà kỹ-nghệ quận Nord, và tỏ ý mong rằng các nhà kỹ-nghệ đều họp ý nhau, để cùng nhau ấn-định được các khoản khiến cho các nhà kỹ-nghệ miền đông đều thuận. Trong khoản kỹ nhưng người ký tên sẵn lòng góp tài giúp nước để cứu vớt gánh nặng franc, và hồi phục lại nền tài chánh trong nước. Các nhà kỹ tên sẽ đặt một hội đồng để kê cứu về cái vấn đề ấy.

Tại hội-đồng các quan thượng-thư

Hội-đồng các quan thượng-thư họp, tại điện thống-lĩnh, do quan Doumergue chủ tọa. Hội-đồng đã xét các bản dự án tài-chánh. Các quan thượng-thư định đến thứ ba để bỏ các vấn đề các vấn-đề quan-hệ về sổ chi-thu, và việc ái-chánh.

Một cái nạn xe lửa ở nước Lỗ

Hai đầu hỏa xa đâm vào nhau trên đường Orndon Mười người thiệt, và hai chục người bị thương.

Bão dậy nước ở các đảo Carolines

Ở các đảo Carolines bị đồ cây nước. Chết mất gần 10,000 người.

(Havas)

Việc Trung-hoa

Tin Bắc-kinh. — Thiên-tân hiện nay về quyền Quốc dân-quân.

Một đội tàu phòng-ngự-lối nhỏ Nhật-bản hộ vệ các tàu binh hiện đỗ tới Đại-cô, rồi nguợc sông Bắc-hà lên Thiên-tân.

Tin cũng rằng vì quân liên-phong Nhật tới nơi, nên mặt nước khác sẽ can thiệp vào việc Trung-hoa làm cho người mọi quốc, và người Trung-hoa ở Bắc-kinh rất là náo-động.

Tin Cáp-nhĩ-tân. — Bộ thống-mưu ở Cáp-nhĩ-tân có vẻ bất hợp điện-tín của Trương-tác-Lâm bảo rằng quân mình được toàn thắng.

Quân Nhật tới rất nhiều và giữ đường hỏa-xa Nam-mãn. Vì hỏa-xa phải dùng để chở quân Nhật, nên hàng hóa xuất-cảng không chở được.

Indopacifi 26 Décembre.

Tin Bắc-kinh. — Về đương quốc-tế có xảy ra nhiều việc rắc-rối. Một đầy hỏa-xa do một viên đại-úy Pháp trông nom, khi tới Sơn-hải-quan bị sóng bắn. Linh coi hỏa xa bắn lại, rồi tàu lại đi được.

Người Trung-hoa không cho ăn ngoại quốc ra khỏi cửa bể Đại-cô. Tàu phòng ngự-lối Nhật phải can thiệp vào, thì mới bắn mấy tiếng súng, rồi sau phải bắn sáng tay, cho tàu có thể đi được.

Một đội quân Ý đi tuần bị quân quốc dân bắn ở Thiên-tân; quân Ý bèn bắn lại.

Tin Bắc-kinh. — Trương-tác-Lâm sắp khai thế-công để cứu Lý-cảnh-Lâm, bị quốc dân-quân đánh, và đương vỡ chạy về Sơn-đông. Nghe đâu quốc dân-quan định cũng đánh cả về mặt Sơn-đông.

Ở Thiên-tân và ở Bắc-kinh nhân-dân nào đông, và biểu tình phản kháng việc Nhật-bản can thiệp, và việc ủy người Nhật cũng không giấu giếm.

Chuyến hỏa-xa thứ nhất đã tới Bắc-kinh ngày 19 décembre.

Kiều-dân ngoại-quốc đều yêu cầu lập-tức ngăn trở mọi việc rối loạn có thể gây nên sự hại về sau, và phản nàn rằng trong khi ở Trung-hoa có đủ chính-phủ nào, và vì cái phong trào rối ren, và chiến tranh ở kinh thành có muốn làm việc gì, cũng chẳng làm được, mà các chính-phủ liệt-quốc cứ điềm-nhiên để hội-đồng quan thuế, và hội-đồng tài chính họp ở Bắc-kinh. Như vậy có khác gì cả Âu-châu phải chịu một bọn quỷ rồi hay không.

Liên-hiệt-cường không xử trí ngay, chắc là sẽ xảy việc quan trọng.

Indopacifi, 28 Décembre.

Việc bán bảo vật ở cung nhà Thanh

Việc Phùng-ngọc-Tường tự liện đem bán các bảo vật ở cung nhà Thanh, xét ra là do một viên đại-sứ một nước kia ở trong xui dục, một bọn phản lịn đem bán cho nước Mỹ, trị giá chín vạn vạn đồng, trong số đã định lấy bốn phần mười mua các quân dụng và các cơ khí tinh năm cấp cho Phùng. Người ta lại xét ra rằng trận chiến-tranh này là vì cả hai nước người Âu ngầm giúp cho Phùng, nên Phùng mới dám khai chiến. Cái âm mưu ấy hiện nay các nước khác đã dò biết, đến lấy làm tức giận lắm, có lẽ sẽ khởi ra cuộc giao-thiệp to.

Việc phản đối Nhật-bản xuất binh

Về việc Nhật-bản cho đem quân đến Phong-thiên, làm cho các đoàn-thể Trung-hoa đều đồ đến nhiệt-liệt phản đối lịch-liệt, nhất là ở Thượng-hải.

Việc phản đối Boàn-kỳ-Thụy tại Quảng đông

Hôm mồng 6 tây tại Quảng đông các đoàn-thể có khai hội và cử-hành cuộc vận động lớn để phản đối Boàn-kỳ-Thụy. Tuyên ngôn đuổi Boàn để lập quốc-dân chính phủ.

Ngô-quang-Tàu mang quân vào Bắc-kinh

Sư-đoàn thứ chín do Ngô-quang-Tàu quản-đốc định kéo vào Bắc-kinh để bảo-hộ Boàn-kỳ-Thụy. Lý-cảnh-Lâm cũng điện cho Boàn-kỳ-Thụy xin hết lòng giúp đỡ.

Việc Phùng-ngọc-Tường cưỡng bách quyền tiền

Tin đồn Phùng-ngọc-Tường cưỡng bách năm sáu nhà phú hào phải quyên tiền giúp quân phí, làm cho nhân dân ở Bắc-kinh rất là náo-động.

Việc người Nhật bị bắt

Sau khi Lý-cảnh-Lâm và Phùng-ngọc-Tường đã khai-chiến thì có nhiều người Nhật bị quân Phùng bắt. Xét ra là bọn kiều dân Nhật ở Thiên-tân hết lòng giúp Lý, có nhiều người tình-nguyện làm kỹ-sư và trinh-thám để giúp công việc cho Lý, nên quân Phùng cứ thấy người Nhật là bắt.

Nước Nga chở khí-giới đến Quảng-đông

Hôm mồng đầy nước Nga đã cho chở khí giới hơn 700 tấn đến Quảng đông. Tin ấy đồn ra các nơi, dân đều náo động cả lên.

(Dịch báo Tàu)

BÀI DIỄN-VĂN CỦA QUAN TOÀN-QUYỀN VARENNE TẠI HỘI-ĐỒNG CHÍNH-PHỦ THƯỜNG NIÊN

(Tiếp theo)

Ý tôi không phải là đem một cái vấn-đề rất quan thiết, rất khó khăn là vấn-đề các hội-đồng dân cử ở thuộc-địa, ra mà bàn trong mấy lời tuyên-bố của pháp-viện tối nay. Bởi vậy, trước khi quyết định về việc đó, tôi còn cần phải xét kỹ xem cách thành-lập các hội-đồng dân cử hiện có ở đây ra làm sao đã.

Tôi biết rằng, đã mười năm nay, nhờ về sự thiết lập ra hai hội-đồng đầu tiên các Hội-đồng hàng tỉnh, và các Hội-đồng tư-vấn, mà dân bản xứ đã được, do các đại-biểu của mình, bày tỏ tình ý mình về một vài vấn-đề có quan thiết đến việc chi-iêu chung và việc mở-mang nền kinh-tế của xứ-sở mình cho chính-phủ biết. Các Hội-đồng ấy thật chứng-minh rằng chính-phủ Pháp đã muốn cho các bậc thượng-lưu trí-thức các xứ trong cõi Đông pháp mỗi ngày mỗi được dự một phần rộng hơn trong việc chính-trị của xứ mình và các hội-đồng ấy hãy nay đã được nhiều kết quả lắm rồi mong-mỏi. Các đại-biểu dân ấy đều đã tỏ ra xứng đáng với lòng tin cậy của dân. Sau mỗi thời-kỳ bỏ ngỏ ngắn ngủi ít lâu, các đại-biểu ấy đã biết tỏ ý kiến mình một cách hợp lý và đính đáng về những vấn-đề chính-phủ đã giao cho xét.

Như vậy thì sự thi-nhiệm hình như đã rất hiểu. Và tôi xem chừng cái chính sách công tác của tôi thực-hành một cách rất mau chóng được và có thể rồng tay thuận cho những điều yêu-cầu của dư luận bản xứ về việc ấy, ngoài là các hội-đồng hiện có này giờ phải thay đổi theo những phương-pháp rộng rãi và tự-do hơn nữa. Nhất là về việc bầu cử, tôi lại muốn mở rộng rãi cho nhiều người được dự bầu hơn trước. Tôi vẫn là người mê các chế-ngữ là đã thịnh-hành ở bên Pháp khi mới đặt ra lệ tổng tuyển-cử, vậy nay tôi hãi lại chẳng nên thấy cái dân-tình bản xứ đây mà cố đem mọi sự cải-cách đề mỗi ngày mỗi làm chơ để, cho trọn những cái ý nguyện của nhân-dân đó?

Sau nữa, về cái chức-quyền của các hội-đồng do dân công-cử thì tôi định rằng hễ các ông bộ-viện kiểm-thúc về đường tổ-chức được đến đâu, thì tôi cố được sự tín cẩn đến đâu thì cái chức trách lại tăng của đó.

Cứ ý tôi, thì phàm các vấn-đề có bạn định xưa kia đem ra các hội đồng nói qua thì nay phải đem hỏi một cách rộng rãi hơn và thiết nhất là về các vấn-đề chính trị, thuế khóa mà chính-phủ định làm. Sau nữa, tôi thường cần phải để cho các hội-đồng được tự do toàn-toàn, không những về việc đề trình mọi khoản thi-hành-cần, mà cả về việc tranh-biện các vấn-đề hoặc trực tiếp, hoặc gián-tiếp đối với sự mở mang nền tài chính, nền kinh-tế của xứ-sở mình tùng việc.

Về việc cải-lương đến lại các tổ-hội thương thể, còn phải khảo cứu thêm thay nữa đây, vậy tôi sẽ để ý xét rất cẩn thận xem nên kết luận ra làm sao. Nếu những sự cải-cách sau này hợp với trình-độ dân bản xứ và lòng mong-nguyện của đông các dân bảo hộ nhưng mong-đợi nữa tôi, thì tôi chắc sự cải-cách ấy sẽ khiến cho sự cộng tác rất hay của các hội-đồng tư-vấn hiện nay đối với công cuộc tiến-bộ về đường vật-chất và về đường tinh-thần của chính-phủ Pháp ở xứ này sẽ có hiệu quả hay hơn nữa.

Nay ta bàn đến hai vấn-đề khác mà các bậc thượng-lưu trí thức ở đây hằng để tâm đến, và chính-phủ cũng vẫn để tâm đến lắm, là vấn-đề có dân bản xứ nhập tịch dân Pháp và vấn-đề bổ người bản-xứ vào các công sở.

Tự xưa tới nay mấy năm gần đây, vì sự nhập tịch dân Pháp vẫn có một mức cái phần thưởng để dành cho những người dân thuộc-địa và bảo-hộ có công với nước Pháp. Như vậy chẳng qua là một cái đặc quyền cho một số ít người trong hàng, gần gụi ta hoặc do sự giao-thiệp, hoặc có khi lại do ở sự giá trị, mà đem trí-thức, lòng trung-thành giúp việc cho ta.

Cái liên-giải về sự cho dân bản-xứ nhập tịch dân Pháp như thế hình như không hợp, hợp lý thật và rất hợp với ý chí nghị-định ấy thật, nhưng làm lại vẫn là việc thuộc về chính-phủ cả. Như thế thật là rộng bỏ quá, bởi-như quá đối với một hạng nhân-dân rất tốt là hạng các người thấm-nhiễm có học-thức, có các văn-bằng, muốn được vào hàng dân Pháp, để có thể mong được những chức phận hẳn hay chỉ dành riêng cho các người Pháp thật. Đối với những bậc ấy, sự nhập tịch dân Pháp không phải là cái mục-đích, mà chỉ là một cái phương pháp phải có tìm-tòi cần-nguyện cho nên được, là một cái thể cần phải thế, là một bước tiến thân tất phải đo. Ấy vì những lẽ đó khiến cho ta nghĩ không gì giản tiện bằng, công-bình bằng, là cứ cho các người ấy được như ý nguyện mà bắt tất phải bỏ cái quốc tịch cũ của mình.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Như thế thì cái vấn-đề nhập tịch dân Pháp với cái vấn-đề cho người bản-xứ làm việc các công-sở, thành ra liên-can với nhau. Cái tôn-chỉ cộng tác của người Pháp người Việt trong việc hành-chính thì đã lâu nay vẫn cho là phải, mà ai nấy cũng đồng ý muốn rằng sự cộng-tác ấy phải mỗi ngày một rộng-rãi mãi ra. Thật thế, việc cộng-tác ấy được gồm cả hai mục-đích: Về đường chính-trị thì nó làm cho ràng rịt người bản-xứ vào các việc chính-trị của xứ mình; về đường lý-tài thì các viên-chức bản-xứ không phải tiêu-pha về những khoản dời xa nước mình như các viên-chức Pháp, ấy có thể ưng kém lương người Pháp một ít, như vậy rút được biết bao số lương bổng các quan lại đi, mà dân được nhẹ bớt mọi khoản thuế khóa.

Về các phương diện ấy, tôi tưởng chẳng còn phải tranh biện gì nữa. Về sự thực-hành vấn-đề ấy, thì hiện các ngạch dưới đã dần dần cho người bản xứ có đủ tư-cách thay người Pháp rồi. Sự cố gắng ấy, ý tôi muốn cho gấp mau đi, để một ngày kia được thật trọn-vẹn.

Nhưng tiếp với những hạng học-thức trung bình mỗi ngày một nhiều và khả dĩ làm các việc ngạch dưới ấy, lại còn một hạng thượng-lưu có học-thức kiến-văn, đã thi đỗ các văn-bằng cao-đẳng Pháp, mà tự biết mình là đủ tư-cách bổ vào các ngạch trên của nhà nước nữa.

Hạng viên chức ấy hiện nay, nếu là người nhập tịch dân Pháp thì mới được hưởng quyền lợi y như người Pháp; nếu cứ giữ nguyên dân-tịch bản-xứ, thì chỉ được bổ vào ngạch tương đương thôi, như vậy thì về đường vật chất cũng được hưởng lợi quyền khá khá, nhưng cái quyền chức chẳng khi nào ngang với người Pháp được.

Các sự hơn kém khác nhau ấy, khiến cho những người ở vào cái địa vị kém đó rất lấy làm tức giận và phải hết sức vận-động để cầu được nhập-tịch dân Pháp, thành thử sự nhập tịch dân Pháp đối với họ chỉ là một cái kế mà mất cả cái nghĩa chính đáng đi. Như vậy kẻ nào được nhập tịch dân Pháp thật được hưởng lợi riêng, phần thì đối với người Pháp vì họ được hưởng đủ mọi quyền lợi về đường vật chất mà chẳng phải thiệt thòi gì và sự phải đi ra nước ngoài; phần thì đối với những người đồng-bào tuy có các bằng cấp như họ, mà chỉ vì không nhập-tịch Pháp, nên phải làm những việc kém họ xa.

Sự vô lý ấy, tôi muốn trừ tiệt ngay đi. Tôi thiết nghĩ rằng phàm các người bản xứ, khi đã có các văn bằng bắt buộc phải có, khi đã trúng tuyển mọi kỳ thi mở ra, dù đã nhập Pháp-tịch hay không, lý ưng cũng phải được bổ vào những chức việc y như người Pháp mới phải. Tôi hiện đã ra lệnh để đem cái vấn-đề ấy ra khảo-cứu ngay.

Vì chưng hai cái vấn đề này, bao quát và khó khăn, nên trong bài tuyên bố này, tôi chưa có thể nói rành rõ những thể thức cái cách việc ấy thế nào. Cái điều tôi muốn nói đây, cái điều mà tôi giám quyết ở đây, là cái ý-chí tôi nhất định mau mau giải quyết cho xong vấn đề ấy một cách cho hiệp lẽ, cho công bằng và lại quảng đại nữa.

Nếu như ý tôi mong mỏi, những thể thức thực hành việc ấy khảo cứu xong, nếu cái ngạch lương bổng của người Tây Nam chỉ để khác nhau về cái cơ sinh hoạt khác nhau và trừ ra một vài chức vị cao trong các ngạch thuộc bản quyền bên Pháp không kể, mà sự bổ người bản-xứ vào các công sở trong Đông-pháp đều chỉnh đốn lại cho được như ý sở nguyện của hết thảy mọi người thì thật là đã bước một bước lớn vào trong cái công cuộc cộng tác của người Tây Nam, mà cái vấn đề nhập tịch dân Pháp từ nay mới thật hiện cái chân tướng của nó và mới thật giải quyết xong.

(Còn nữa)

Cuộc công-thải Đông-pháp

Những số trúng giải chưa có người lấy tiền

Những cuộc rút số công-thải Đông-pháp từ ngày 1er juin 1922 đến giờ, kỳ nào cũng còn nhiều phiếu trúng giải chưa lấy tiền về. Vậy bản-báo tưởng nên đăng lên lượt sau này để những người mua trái phiếu trúng giải được rõ mà lấy tiền về.

Kỳ thứ nhất (1er juin 1922)

Những phiếu 100 đồng:

4.212	30.919	86.382	118.291
18.591	30.941	92.247	122.606
24.495	78.457		

Kỳ thứ hai (1er septembre 1922)

Phiếu 500 đồng:
73.729

Những phiếu 100 đồng:

8.470	31.120	97.705	110.599
11.878	39.638	97.736	115.601
12.895	42.088	98.498	115.676
19.354	64.283	98.515	118.304
20.388	94.075	101.785	120.195
21.489	97.586	105.896	128.327
30.118	97.683		

Kỳ thứ ba (1er décembre 1922)

Những phiếu 100 đồng:

850	24.001	67.319	95.976
1.079	27.974	69.497	98.547
6.428	36.791	71.034	100.830
6.510	37.246	73.058	100.858
8.205	37.663	74.435	106.572
9.510	37.930	75.216	107.607
12.614	41.942	75.289	108.892
13.457	42.082	78.464	117.661
18.501	53.243	83.940	119.180
19.914	65.828	92.527	122.832
23.570			

Kỳ thứ tư (1er mars 1923)

Phiếu 500 đồng:
36.549

Những phiếu 100 đồng:

948	30.948	45.554	97.031
1.404	31.239	50.866	98.366
6.416	32.162	63.240	98.651
11.755	35.880	63.510	99.135
13.971	36.087	63.515	100.842
14.523	37.037	67.134	101.000
15.341	40.508	68.261	101.509
16.468	4 .798	76.321	107.992
19.147	41.894	92.037	118.301
19.356	41.915	93.803	119.709
21.901	45.549	94.898	120.125

Kỳ thứ năm (1er juin 1923)

Phiếu 500 đồng:
77.345

Những phiếu 100 đồng:

3.496	36.100	73.752	96.317
4.237	38.942	75.182	97.103
8.135	39.609	77.727	97.709
10.539	41.816	78.363	97.858
16.651	50.860	78.575	98.604
18.503	50.910	78.954	101.065
20.116	51.424	83.564	101.841
20.893	53.105	83.994	101.914
21.627	54.186	84.547	102.187
26.354	54.397	87.107	102.330
27.465	54.562	88.049	106.669
28.184	55.643	89.514	114.395
28.188	65.371	90.418	115.139
28.320	65.377	91.290	118.283
31.765	67.396	93.009	122.308
36.099	70.099	94.231	

(Còn nữa)

Tin sau cùng.

Việc ở Maroc

Báo *Petit Parisien* nói các điều khoản của M. Canning (là phái viên của Abd-el-Krim) không thể ưng-chuẩn được. Việc ông đến điện-đình ở Paris không có ảnh-hưởng gì cho cái vấn-đề Maroc.

Việc ở Syrie

Theo như lời thần hào xin, M. De Jouvenel ưng lập một chính phủ lâm thời ở Damas.

Nước Pháp với nước Xiêm

Chính-phủ nước Pháp mới tặng vua mới nước Xiêm đệ nhất đẳng bắc-đẩu bội-tinh.

Cuộc hội-nghị quốc tế vệ-sinh ở Singapore

Bác-sĩ Lherminier, đại-biểu của Đông dương tại cuộc hội nghị quốc-tế về vệ-sinh đã đáp tàu Paul Lecat. Ngày 4 janvier hội đồng sẽ họp ở Singapore.

Bệnh-tình quan cai-trị Caillard

Bệnh-tình quan cai-trị Caillard khá, không phải lo sợ nữa.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	21 độ
15 giờ	20 độ

Giá thóc gạo:

Gạo hạng nhất, một tạ		10$50
— nhì,	—	9 40
— ba,	—	8 90
Thóc hạng nhất,	—	5 80
Bắp ngô	—	5 40

Giá bạc. Kể từ ngày 29 Décembre 1925, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 16 f. 00.

Quan Toàn quyền ở Đồ sơn về. — Quan Toàn-quyền Varenne đi Hải-phòng dự tiệc của các cựu chiến binh và đi Đồ sơn đã trở về Hà-nội sáng hôm nay.

Đi đón Tự quân. — Quan Khâm-sứ và quan Thượng-thư bộ Binh ở Kinh đã về Sài-gòn ngày chủ-nhật để đón Tự-quân ở Pháp sang, chừng giêng hôm nữa thì các ngài về tới Huế.

Tòa Thượng thẩm — Sáng hôm nay tòa Thượng-thẩm xử những việc sau này:

Người làm công bất lương. — Một người làm công cho hiệu Dụ-ích vận tải ô tô ở Haiphong, vì lắm công nhiều việc làm không xuể có thuê Trần-quang-Cẩn đem vào làm phụ trong sở, biên sổ sách và đi thu tiền, hiện đã giúp việc trong bốn năm nay. Một hôm người ấy xé sổ sách thì thấy thiếu tới hơn 200 đồng; đến lúc đem những sổ sách cũ và các giấy đòi tiền thì lại thấy tiền mất hơn 400 đồng nữa. Thế là cộng cả trước sau thì Trần-quang-Cẩn tiêu mất 700 đồng. Hỏi thì Trần-quang-Cẩn thú nhận cả. Tòa án Trừng-trị Hanoi phạt Trần quang-Cẩn 8 tháng tù và 25 quan. Bị can có nói với chủ rút đơn để xin đền. Nhưng vì chỉ hứa không, nên chủ không rút đơn kiện cho. Tòa Thượng-thẩm y án.

Ăn cắp trâu. — Bùi-văn-Men ăn cắp trâu của chủ dắt đi một nơi, đem bán bị bắt được. Hỏi thì Bùi-văn-Men đã thú nhận. Tòa án Trừng-trị Nam-định phạt tên ấy 4 tháng tù. Tên ấy chống án. Ngày trước mặt tòa Thượng thẩm lại phản cung và kêu oan. Quan Chưởng-lý thấy tên ấy phản cung xin chống án và xin tăng phạt tên ấy lên để làm gương cho kẻ khác. Tòa Thượng thẩm tăng lộ tên ấy lên 1 năm tù.

Để ô-tô đè người bị thương. — Ng-đức-Thiện là chauffeur cầm máy ô-tô cho M. Bonte Auguste mà máy ô tô xe chạy nhanh quá, mà lại đi bên tay trái đường, đè phải một người đàn bà bị nhiều thương phải chữa trong ba tuần lễ mới khỏi. Tòa án Trừng-trị Haiphong phạt Ng đức-Thiện 1 tháng tù. Nay hỏi thì Ng-đức-Thiện khai là xe cho đi vừa phải chứ không nhanh. Người đàn bà ấy đi giữa đường, khi xe gần đến nơi, có rúc còi thì người đàn bà [illegible] tránh sang bên tay phải nên phải [illegible] lại sang bên tay trái độ một ty, chẳng may đụng phải người ấy ngã bị thương. Tòa nghe lời luật sư bên bị cãi rồi hoãn lại để nghị án.

Rượu vang pha nước lã. — Về việc Lao-khánh hiệu Thuận phát Trương ở Hải-dương bị thưa bán rượu vang pha nước lã phải tòa án Trừng-trị Haiphong phạt 15 ngày tù và 100 quan thì nay tòa Thượng thẩm cho xét lại rồi mới định án.

Rượu lậu. — Làng Cát-thượng thuộc tỉnh Nam-định phải phạt 1000 quan về việc bắt được 2 hũ cơm rượu ở địa phận làng ấy. Tòa Thượng-thẩm bác cái án ấy và tha phạt cho làng Cát thượng vì xét chỗ cơm rượu bắt không phải là địa phận làng ấy.

Sổ bầu cử. — Từ ngày 1er đến ngày 10 janvier 1926, sẽ theo lệ hằng năm soát lại sổ bầu-cử.

Những nhà có quyền dự bầu nên đến tòa Đốc-lý (phòng Hộ-tịch) mà soát xem tên mình có hay không.

Ngạch quan lại. — M. Lê-Trứ, tri phủ hạng nhì, thừa-ngạch tỉnh Vĩnh-yên, nay được nghỉ phép 29 ngày.

M. Đàm duy-Huyên, tri huyện hạng nhất, hết hạn nghỉ, nay lại phục chức và tùy thuộc quan công-sứ Hưng-yên bổ dụng thay M. Lê-Trứ nghỉ phép.

MUỐN BÁN một cái xe ô-tô Berliet 7 chỗ ngồi, 16 mã lực, dóng kiểu xe hòm (conduite intérieure) rất đẹp, máy rất tốt, hỏi tại hiệu LA PERLE, 11-13, Rue Borgnis, Desbordes, Hanoi.

AVIS

Trường Pháp-Việt làng Hoàng-mai (thôn Đoài), tỉnh Hadong cần dùng một người có Certificat d'Etudes để dạy học ở trường ấy. Hạn trong 15 ngày.

Adresser demande à M. le Président du Conseil Communal (thôn Đoài), làng Hoàng-mai, tỉnh Hadong.

Tại hiệu BÀO CHẾ MONTÈS có bán:

CHLORATE DE POTASSE dùng làm pháo.

L'ALUN de CHROME dùng để thuộc da.

ACIDE FLUORHYDRIQUE dùng để đúc thủy tinh.

CARBONATE D'AMMONIAQUE et VANILLINE dùng cho các hàng bánh và kem.

TRUNG BẮC HỌC HIỆU

校 學 北 中

22 phố Nhà-thờ (rue G. Lamblot) Điện-thoại số 150

HIỆU-TRƯỞNG: PHẠM HUY-LỤC

Là trường tư-thục của báo Trung-Bắc-Tân-Văn mở ra có đủ năm lớp Sơ-học kiêm-bị, dạy theo như chương-trình nhà nước, nhưng chú trọng nhất về Pháp-văn và Quốc-văn.

Học-phí lấy nhiều hơn các trường khác là vì nhà học lịch-sự và sạch-sẽ không kém gì các trường nhà nước và mỗi thầy học chỉ dạy đó 25 học-trò trở lại. Hễ quá số ấy thì lại mở thêm lớp khác. Các thầy học kén toàn những người sành nghề cả.

Buổi tối có lớp học riêng chuyên dạy những học-trò đi thi bằng Sơ-học Pháp-Việt và thi vào các trường Cao-đẳng tiểu-học.

Giấy xin học gửi đến Trung-Bắc Học-hiệu 22 phố Nhà-thờ, Hà-nội.

Ngạch tòa Sứ. — M. Lê-đình-Cẩn tức Kan, thư-ký hạng tám tại tòa Công-sứ Quảng-yên, được phép nghỉ 30 ngày.

M. Ng-quốc-Chương, thư-ký hạng tư, ngạch các tòa Sứ Bắc-kỳ, tòng sự tại phủ Toàn-quyền, nay theo như đơn xin, lại để quyền quan Thống sứ Bắc kỳ bổ dụng.

Hỉ tín. — Được tin mừng rằng đến ngày 25 tháng một ta, là mồng 9 tháng janvier 1926, ông Ng-bá-Trinh, nguyên Hà-thành công trường giáo học, thưởng thụ thám-tri bội-tinh, sẽ làm lễ cưới nhà hôn cho lệnh-lang là M. Ng phú-Tô thông-sự tại phủ Phó Toàn-quyền đẹp duyên với cô Bùi-thị-Thược là lệnh-ái ông Hào-Nhân, lão-mục viên chức, lương-y chuyên-nghiệp.

Đến 7 giờ sáng hôm ấy, cố gia Khánh sẽ làm lễ hôn-phối long-trọng, huy-hoàng tại nhà thờ bản-xã Tân-độ.

Vậy có mấy lời chúc mừng M. Tô và tân giai nhân.

Tòa tuất. — M. Hoàng-v-Phương, là thừa kế ông Hoàng-v-Cảnh, tuần-phủ hạng nhất, tổng-đốc hàm hưu-trí, mất tại Phủ-lạng-thương ngày 13 décembre 1925, được lĩnh một số tiền tuất là 125 đồng.

Thăng hàm. — M Ng-hợp-Phát, tỉnh binh chánh đội, huyện úy tại huyện Trấn ninh (Yên-bái), mất trong khi tòng sự với nhà-nước, thì nay được thăng cấm binh chánh đội.

Ngạch khán-hộ. — M. Hoàng-thế-Xương, khán-hộ tạm thời tại Nhà-nam, nay được bổ khán-hộ ngạch y-tế Bắc-kỳ và bổ vào nhà-thương Bảo-hộ Hanoi, thay M. Trương-phúc-Thanh khán-hộ từ chức.

M. Trương phúc-Thanh, khán-hộ tập sự tại nhà thương Hanoi, nay được từ chức.

Hiệu CHUNG-KÝ là hiệu may quần-áo tây ở BỜ-HỒ, số nhà 1 (Rue Francis Garnier) nay tạm đóng cửa trong mười hôm để sang sửa lại và cần một người coi Thiện-Nghệ về đường cắt quần áo tây. LƯƠNG GIÁ RẤT CAO. vậy ai muốn đến giúp bản-hiệu xin cứ lại hỏi.

Chủ-nhân kính-cáo.

BÁN 4 khu đất: 148m2: 151m2 160m2 290m2, cộng là 749m2, ở phố hàng Đẫy (Hanoi) Cứ hỏi M. Kiên, số 11, phố Gia Ngư.

Muốn cần một người « OPÉRATEUR-GEOMETRE » đã biết thạo làm *levées* bằng máy *boussole* và ngắm thăng bằng nữa, (opérations de nivellement). Ai xin thì viết thư ngay cho Société Minière de Yên-bình, tỉnh Tuyên quang.

CÓ MỘT KHÔNG HAI!!!

Mười ngày chiếu bóng rất hay!!!

Tại rạp CINÉMA PALACE

HANOI

Từ thứ sáu 25 Décembre đến thứ sáu 1er Janvier 1925

Trong ba giờ đồng hồ

GIẢI TRÍ RẤT CÓ ÍCH

Giọn cho vui

Đại phim ảnh 9 đoạn rất hay

Chiếu trong một buổi hết

3008

AU CINEMA TONKINOIS

15, Phố Hàng Quạt, Hanoi

CHƯƠNG-TRÌNH

Từ ngày thứ sáu 18 đến ngày thứ năm 24 Décembre 1925

Thời sự Pathé

LE RAYON DIABOLIQUE AU PARIS QUI DORT

Chia làm ba bốn phần

Do René Clair đặt cảnh

L'âge sans pitié

Hài kịch chia làm hai phần

Ngày chủ-nhật hồi 17 giờ 30

Ngày thứ năm —

Có buổi ban ngày giảm giá

3009

HIỆU BÀO CHẾ:

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ cả các thứ thuốc

NÊN HỎI QUYỂN KÊ HÀNG (CATALOGUE) Ở BÀN

MUA MAU KẺO HẾT

Nhân dịp tết Tây ở hiệu đúc đồng « FONDERIE TONKINOISE » Hoàng-xuân-Lan ở Hanoi, số nhà 53 bis, cuối phố Ngõ-Trạm (Avenue Henri d'Orléans), có chế nhiều kiểu đồ đồng rất đẹp, để dùng làm đồ tặng, bảo; vậy xin các ngài chiếu cố lại mua cho.

3012

Số 300

THỦY-HỬ

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Tám viên thủy quân đầu lĩnh là *Hỗn-giang-long Lý-tuấn, Thuyền-hỏa-nhi Trương-hoành, Lãng-lý bạch điều Trương-thuận, Lập-địa thái-tuế Nguyễn-tiểu-nhị, Đoản-mệnh nhị lang Nguyễn-tiểu-ngũ, Hoạt diêm-la Nguyễn tiểu thất, Xuất-động-giao Đồng-uy* cùng *Phiên giang thận Đồng-mãnh.*

Tám viên tiếp-tân đầu-lĩnh ở bốn tửu điếm thì Đông-sơn tửu-điếm có *Tiểu-uất-trì Tôn-tân* và *Mẫu đại-trùng Cố đại-tẩu*; Tây-sơn tửu-điếm có *Thái viên-tử Trương thanh* và *Mẫu-dạ-xoa Tôn-nhị-nương*; Nam-sơn tửu-điếm thì có *Hạn-địa hốt luật Chu quí* và *Quỷ Kiểm nhi Đỗ hưng*; Bắc-sơn tửu-điếm thì có *Thôi mệnh phán quan Lý lập* và *Hoạt-diêm bà Vương định-lục.*

Một viên tổng-thám thanh tin đầu-lĩnh là *Thần-hành thái bảo Đái tôn.*

Bốn viên quân trung tẩu báo cơ-mật bộ quân đầu-lĩnh là *Thiết khiếu tử Nhạc-hòa, Cổ thượng-tảo Thời-thiên, Kim mao khuyển Đoàn cảnh-trụ* và *Bạch nhật-thử Bạch thắng.*

Hai viên Thủ bộ trung quân mã-quân kiêu-tướng là *Tiểu-ôn-hầu Lã-phương* và *Trại nhân-quí Quách-thịnh.*

Hai viên thủ-hộ trung-quân bộ-quân kiêu-tướng là *Mao đầu-tinh Khổng-minh* và *Độc hỏa-tinh Khổng-lượng.*

Hai viên chuyên quản hành-hình khoái-tử là *Thiết-tý-phụ Sái phúc* và *Nhất-chi-hoa Sái khánh.*

Hai viên chuyên-chữ hàng tam-quân nội thám-sự mã quân đầu-lĩnh là *Nụy cước hổ Vương-anh* và *Nhất-trượng thanh Hổ tam nương.*

Mười sáu viên đầu-lĩnh coi giữ về việc giám-tạo như sau này:

Một viên giữ việc văn-thư trong khi điều binh khiển tướng là *Thánh-thủ thư-sinh Tiêu nhượng.*

Một viên quân-chính-tư coi việc thưởng-phạt là *Thiết diện khổng mục Bùi tuyên.*

Một viên coi các việc tính toán tiền-lương xuất nhập là *Thần-toán-tử Tưởng kính.*

Một viên coi việc chế tạo chiến-thuyền là *Ngọc-phan-can Mạnh-khang.*

Một viên chuyên giữ việc chế-tạo ấn-tín là *Ngọc-tý-tượng Kim-đại-kiên.*

Một viên chuyên giữ về việc chế-tạo các thứ cờ quạt và áo bào là *Thông tý-viên Hầu kiện.*

Một viên chuyên giữ việc chữa thuốc cho ngựa là *Tử nhiêm-bá Hoàng-phủ-đoan.*

Một viên chuyên trị các bệnh nội-khoa và ngoại-khoa là *Thần-y An-đạo toàn.*

Một viên coi việc chế tạo các đồ quân-khí bằng sắt là *Kim tiền báo tử Thang long.*

Một viên chuyên chế các thứ súng đạn là *Oanh thiên lôi Lăng trấn.*

Một viên chuyên giữ việc tu đạo các nơi phòng ốc là *Thanh-nhỡn-hổ Lý vân.*

Một viên coi việc giết các giống trâu ngựa dê lợn là *Thao đao quỉ Tào-chính.*

Một viên coi việc trần-thiết yến tịch là *Thiết-phiến-tử Tống-thanh.*

Một viên coi việc nấu rượu là *Tiếu-diện-hổ Chu phú.*

Một viên coi việc sửa đắp thành-trì là *Cửu vĩ-qui Đào tôn-vượng.*

Một viên coi giữ cờ soái là *Hiểm-đạo-thần Úc bảo-tứ.*

Hôm ấy là ngày hai mươi hai, tháng tư, năm thứ hai, niên-hiệu *Tuyên-hòa, Lương-sơn bạc* đại-hội các vị đầu-lĩnh đã sắt-đặt công việc. Các vị đầu-lĩnh ai nấy đều nhận lấy binh-phù ấn-tín rồi vào dự tiệc.

Khi tiệc xong, các vị đầu-lĩnh ai nấy đều say rượu, chia nhau trở về trại sở; còn kẻ nào chưa cắt đặt công việc xong thì đều cho ở tạm tại trước sau Nhạn-đài để sau này đợi nghe hiệu lệnh.

Khi hiệu-lệnh ban bố xong, bắt thầy mọi người, ai nấy đều một mực tuân theo. Qua ngày hôm sau, Tống-giang truyền đánh một hồi trống, lại đại-hội các vị đầu-lĩnh ở Trung-nghĩa-đường để nghị sự.

Tống-giang đốt một lư hương rồi nói với mọi người rằng:

— Anh em ta ngày nay sum-họp ở đây là tại số trời định trước, chiếu ứng với các vị sao, vậy ta nên cùng nhau sinh tử một lòng, thề cùng trời đất, để trong khi hoạn nạn, phải cứu giúp lẫn nhau, cho khỏi phụ cái lòng ủy-thác của đức thượng-đế vậy.

Mọi người đều mừng rỡ khen phải, rồi cùng nhau thắp hương mà quì ở trước *Trung-nghĩa-đường*, để tuyên lời phát thệ. Tống giang quì ở đầu hàng mà tuyên lời thệ rằng:

« Ngày hai mươi ba, tháng tư, « năm thứ hai, niên hiệu Tuyên-hòa, « bọn nghĩa sĩ ở Lương sơn bạc là: « Tống-giang, Lư tuấn-nghĩa, Ngô-« dụng, Công tôn thắng, Quan thắng, « Lâm xung, Tần-minh, Hoa-vinh, Sài « tiến, Lý ứng, Chu đồng, Lỗ-trí-« thâm, Vũ-tòng, Đổng-bình, Trương « thanh, Dương-chí, Từ ninh, Sách-« siêu, Đái tôn, Lưu-đường, Lý quì, « Sử-tiến, Mục hoằng, Lôi-hoành, Lý « tuấn, Nguyễn-tiểu-nhị, Trương-« hoành, Nguyễn tiểu-ngũ, Trương-« thuận, Nguyễn tiểu-thất, Dương-« hùng, Thạch tú, Giải chân, Giải bảo, « Yên-thanh, Chu vũ, Hoàng tín, Tôn « lập, Tuyên-tán, Hác tư văn, Hàn-« thao, Bành kỷ, Đan-đình-khuê, « Ngụy-định-quốc, Tiêu-nhượng, « Bùi tuyên, An bằng, Đằng-phi, Yên « thuận, Dương-lâm, Lăng-trấn, « Tưởng-kính, Lã phương, Quách-« thịnh, An đạo toàn, Hoàng-phủ-« đoan, Vương anh, Hỗ-tam nương, « Bảo húc, Phàn thụy, Khổng minh, « Khổng-lượng, Hạng-sung, Lý cổn, « Kim-đại kiên, Mã-lân, Đồng-uy Đồng « mãnh, Mạnh khang, Hầu-kiện Trần « đạt, Dương xuân, Trịnh thiên thọ, Đào « tôn vượng, Tống thanh, Cung vượng, « Đinh đắc-tôn, Mục xuân, Tào chính, « Tống vạn, Đỗ thiên, Tiết vĩnh, Thi-« ân, Lý-trung, Chu thông, Thang-long « Đỗ-hưng, Châu-nguyên, Châu-thuận, « Chu quí, Chu phú, Sái phúc, Sái-« khánh, Lý-lập, Lý-vân, Tiêu-đĩnh, « Thạch dũng, Tôn tân, Cố đại tẩu, « Trương-thanh, Tôn-nhị-nương, « Vương-định lục, Úc bảo tứ, Bạch-« Thời thiên, và Đoàn cảnh-trụ, cùng « nhau dốc lòng thành-kính, phát lời « thề-nguyện xin trời-đất quỉ thần « soi xét chứng minh cho.

« Trộm nghĩ bọn Tống giang này « vốn người bốn bể, nay họp một « nhà, ưng tinh tú làm anh em, lấy « trời đất làm cha mẹ. Một trăm tám « người, người tuy khác mặt, nhưng « cùng là một anh hùng; một trăm « tám người tuy khác lòng, nhưng « cùng một lòng trong sạch. Vui phải « cùng vui, lo phải cùng lo; sống phải « cùng sống, chết phải cùng chết, để « liệt tên ở tiên thượng giới, chớ để « cười trong cõi nhân-gian. Một « ngày thanh khí đã tin, trọn đời tâm « can không đổi.

« Nếu ai mang dạ bất nhân, bỏ lòng « đại-nghĩa, trong ngoài khác nhau, « trước sau không một thì trên đầu « có thượng đế xét soi, cạnh mình « có quỉ thần chứng giám thân tôi « dù tan vì đao-kiếm, mà tội còn chịu « nặng với lôi-đình, muôn kiếp không « được làm nhân-thân, vĩnh-viễn phải « sa vào địa ngục. Bảo ứng rành rành, « xin trời đất quỉ thần cùng soi xét « cho lời phát thệ ấy. »

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

SÁCH MỚI XUẤT-BẢN

Các Tiểu-thuyết và các sách, các truyện quốc-ngữ mới xuất-bản muốn đem gửi bán tại Haiphong được cẩn-thận và tiện-nong chu-tất, xin gửi hiệu NAM-TÂN, bán sách, số 44, phố Bonnal, Haiphong nói giúp.

CHÈ TÀU SÂM MẬU

Hiệu rất Sầm-uất nổi tiếng đã lâu. Trước đây các ngài ở xa muốn mua, có khi gửi đi không tiện, thật phụ lòng các quí khách. Bây giờ muốn được nhiều người làm đại-lý, kể ai muốn làm xin viết thư cho số 59 phố Hàng-ngang Hanoi.

1. Phẩm bán trả bất cứ nhiều ít, mỗi một trăm đồng sẽ để hoa-hồng cho đại-lý 3$.

2. Phẩm nhưng tiền phi-tổn gửi trả cùng gói tiền và thuế phu đài-đệ, vân vân thì bản-hiệu đều xin chịu.

3. Giá hàng tùy theo kỳ tiền dài ngắn đã sẽ định.

Le Dentifrice Scientifique

ODANIL

Blanchit les dents

ODANIL

Parfume l'haleine

ODANIL

Empêche la carie

Le tube 3 fr. 25 Le tube

BÁN TẠI:

GRANDS MAGASINS-RÉUNIS

Hiệu thợ may Moreau Jeune

5, Phố Nhà thờ Hanoi

Có bán các thứ dạ tốt nhất hạng: Taupeline đen, dạ đoa để may áo ta và các thứ quần áo tây, dạ may áo pardessus đi chơi thành-phố và đi xe ô-tô, dạ sực sở để lót áo.

Xin quí khách chiếu cố.

BỆNH LẬU

Thuốc bằng thuốc LUGAR mà chữa lậu thì không gì hiệu bằng.

THUỐC THỤT LUGAR có nhiều chất quý ở loài thực vật, trị trùng lậu thì chóng quá; mà nhất là chữa những cần-thận nó nặng lên thì THUỐC LUGAR dùng nhẹ lắm.

THUỐC THỤT LUGAR không có mùi gì cả; giá dụ ống tiêu tiện thấy nóng hay khó chịu mà dùng ngay thuốc đó thì lậu có gần phải ra cũng tịt hẳn.

Hễ muốn giữ không mắc bệnh lậu, thì giao hợp xong rồi, dùng ngay THUỐC THỤT LUGAR.

Cứ thấy đau ống tiểu tiện thì trong một ngày thụt 3, 4 lần.

Thụt sẽ để thuốc trong ống tiểu tiện độ 4, 5 phút, rồi sẽ nằn nắn ống đó.

Trước khi thụt thì phải nhớ tiểu tiện đã, 2, 3 giờ xong rồi lại tiểu tiện nữa.

Trong khi lậu thì nên uống thuốc SANTAL MARY và thụt THUỐC LUGAR thì dầu bệnh nặng thế nào cũng phải tiêu diệt.

Thuốc thụt Lugar. . . 1$75

Thuốc Santal Mary. . 1$00

Bán tại nhà báo chế CHASSA Cửa số 59 phố Paul Bert Hanoi

Quan Toàn quyền Varenne bắt tay chào mọi người và tỏ lời cảm ơn sự nghênh tiếp trân trọng như thế. Đoàn các ngài cùng đi sang thư-viện là chỗ tiếp kiến các quan chức. Bấy giờ phường kèn của đạo lính khố-đỏ thứ hai lại cử một bài.

Phòng thư-viện trần-thiết rất lịch-sự, một dẫy cờ bày mấy chậu cây, trên tường cũng bức màn tam-tài, trước lò sưởi để một bức tượng « Tự-do » ở dưới kê một cái ghế nệm nhưng đó là chính vị của quan Toàn-quyền. Về phía tay phải của ngài thì có quan đốc-lý Krautheimer, các ông hội viên Tây, các quan pháo-binh lục-binh, thủy-binh và các quan chức các công-sở. Về phía tay trái có các ông hội-viên ta, các nhà thương mại, kỹ-nghệ Tây Nam và các ông bộ-phố.

Quan Đốc lý Krautheimer đọc một bài diễn-văn, đại-ý mừng quan Toàn-quyền mới tới thành-phố là lần đầu, sau tỉnh ngài biết tỉnh thế Haiphong sự thương-mại, kỹ-nghệ ngày một mở-mang, dân cư cần-cù phồn-thịnh. M. Krautheimer đọc rất câu thì quan Toàn-quyền Varenne ứng khẩu đáp lại liền, một cách rất ung dung rõ-ràng từng câu từng nhời một. Đại-khái ngài cảm ơn các quan chức và nhân-dân đón tiếp ngài quá trọng-thị, vì ngài cũng chưa định xuống thăm thành-phố lần này là xuất kỳ bất-ý, cho nên không sắp đặt chương trình kịp. Nhưng ngài hẹn các quan Đốc-lý, và các quan chức thuộc quyền và các ông hội-viên để hết sức mở mang cho thành-phố Haiphong trở nên đẹp đẽ như những nơi và có nhiều quan hệ với xứ Bắc-kỳ.

Quan Toàn-quyền nói xong, mọi người đều vỗ tay; đoạn ngài đi lần lượt khắp một lượt một cách rất thân-mật rồi mới cùng các quan lên xe ra khách sạn Hôtel du Commerce để dự tiệc của hội Cựu chiến-binh thân mật.

Trước khi ngài ở tòa Đốc-lý đi ra, có một bọn học-sinh ta đứng sắp hàng ở gần đài kỷ-niệm tấm một tấm cờ vàng viết mấy dòng chữ ca Varenne xã-hội đẳng nhân trường thời! Cảm tạ ngài đã ân-xá cho Phan Bội-Châu thì bị ở đây nhiều đi-sắp. Tây nhỉ phải tắt cả đi và giải-tán.

Vào khoảng 12 giờ trưa quan Toàn quyền và các quan đi với ngài đến Hotel du Commerce dự tiệc. Hội thể dục, đua ngựa, mới ngài đến 14 giờ xuống vòng đua xem thi ngựa.

Hội Trí-tri. — Hồi 16 giờ ngày thứ bảy 27 Décembre hội Trí tri đã làm lễ khánh thành nhà hội quán và kỷ niệm tam tuần chu niên, có quan Đốc lý Krautheimer lại chủ tọa. Ông hội trưởng có đọc một bài diễn văn dài bằng chữ Pháp, bàn bảo tiếc không có thì giờ dịch ra quốc văn. Đến tối hồi 21 giờ M. Trần văn Thược, là giáo học trường Pháp Việt nói truyện, về văn chương-nghiệp ông tú Trần-kế-Xương, được thính giả hoan nghênh lắm.

Nạn xe cộ. — Hồi 17 giờ 15 hôm thứ bảy 6 gần số nhà 163 phố Bonnal có chiếc xe đua của ông Bưu-chính do tên Ng-huệ kéo va phải chiếc xe nhà của Mme Ng-thị Hảo ở Hà lý. Chiếc xe nhà đẹp mất [illegible] phải, không việc gì đến người.

HẢI-DƯƠNG

Ái-tín. — M. Lê-đức-Giới trước làm thư ký cho luật sư Sicard, sau mở sở dịch đơn tại tỉnh Hải dương, được ít lâu thụ bệnh, càng ngày càng nặng; đến ngày 29 décembre 1925 thì ta thế, để an táng tại tỉnh Hải-dương. Các bạn đều được tin buồn ấy lấy làm tiếc lắm.

Vậy có mấy lời chia buồn cùng gia quyến.

Phu-Lâm lai cảo.

THANH-OAI (Hadong)

Một cách trừ cướp trộm. — Hiện nay đã gần đến tháng sê-một, việc phòng bị trộm cướp cần phải có cách cẩn mật như đúc lắm mới được.

Vừa đây M. Trần-Xoán trí huyện huyện Thanh-oai có bàn bạc cùng nhà lại thảo một tờ hầm lên quan trên cho thi hành ở các làng thuộc hạt cái khoang-nước đại khái như sau này:

1° Trong khi ngay cấp như nước lửa, cướp trộm mà ai có cao-đảm ra bảo thế lấy tính mạnh hoặc tài sản người ta thì sẽ được làng ban thưởng cho một món tiền từ 10$ đến 50$.

2° Nếu ai đó biết được một việc có thể làm mối xét đoán cho sự cướp trộm hoặc ăn-mạng thì cũng được thưởng như vậy.

3° Nếu vì việc nghĩa hiệp ấy mà bị nỗ-lực thì sẽ được dân làng cấp cho một món tiền từ 50$ đến 100$, nếu bất hạnh mà bị thiệt mạng thì cũng được cấp một món tiền từ 50$ đến 100$ và được làng làm hậu cho mãi.

Tiền thưởng ấy sẽ rích ở công quỹ làng ra và nếu không có thì cứ tự bản của người thứ mà lấy tiền cấp-thưởng.

Tờ bẩm ấy nghe đâu đã độ tỉnh, cũng không quan trên sẽ duyệt-y cho thi hành thì cái bọn trộm cướp ở chốn thôn-quê cũng sẽ phần giảm bớt. Xét ra những người đi tuần không phải là không có cái tài đánh nổi cướp, chỉ vì thưởng phạt không dẫn họ, mà lỡ ra thì bị thiệt mạng can. Giá hễ có kẻ vì lòng nghĩa hiệp xung-đột cùng bọn cường bạo mà có đánh được nữa thì cái công ấy lại bị kẻ khác chiếm mất, vì cái lẽ e sẽ bị công-thưởng ấy mà trách cái bọ chẳng « bằng chân như vại ». Còn như những người tuần phiên thì quanh năm đã chẳng được gì, gia dĩ có được ít tiền xương-tác đấy, thì chỉ những đến mà hết, về phần nhiều phường người ra tuần là mỉ ủng anh khố rách áo ôm cơm đi chẳng được ro thì còn đánh được ai, trách chi chúa trông thấy cướp đã chạy cho xa. Nay nếu cũng cử họ ăn lương làng, nếu được việc, tôi cho người hứa ban thưởng, thì lo gì họ chẳng tận-lực tận tâm.

Một cái phương pháp hay như thế nếu đâu dân cũng đem thi hành thì lo gì sự trộm cướp một ngày để càng một ít đi, mà các nhà có bắt ăn ràng không nên nỗi nằm cũng lo sợ.

Đ. lại sao

PHÚ CỪ (Hưng-yên)

Một đứa trẻ hiếu nghĩa và can-đảm. — Ở làng Trà-bồ tổng Bá-đông huyện Phù-cừ, tỉnh lỵ Hưng-yên, có một con bé năm nay mới 12 tuổi, tên là cái Ngần con, bố chết sớm, mẹ đi ở vú phương xa, anh em cũng có nhưng ai nấy kiếm giá nhất phần-chẳng cấy nuôi gì được. Nó còn phải bà nội, ngót 70 tuổi, thân già mình yếu, chẳng ai chịu nuôi, nó cố nuôi vậy. Đêm ngày chỉ có một bà một cháu, ở trong ba gian nhà tranh vách nát vắng ngắt buồn tênh. Bà già yếu ốt không làm nuôi được cháu; cháu bé không lại phải nuôi bà. Ngày ngày đi mò cua bắt ốc, bán được đồng nào lại mua cơm gạo [illegible]

Chẳng may sang năm nay, bà mắc bệnh, ốm phải nằm trong hết tháng giêng, thuốc thang phụng dưỡng, đêm ngày năng dắc, không hề bao giờ kêu là khó nhọc.

Kịp đến cuối tháng mười ta bà chết. Trước khi tắt nghỉ, bà nói mê nói sảng, gặt chân giật tay, trong nhà vắng vẻ, mà nó cũng sẵn sàng hết gỉ, mãi đến bà chết rồi, lấy điều bốc lời xong, rồi mới đi tìm bà con hàng xóm. Lúc đưa ma, ngẫu con bé khóc, cả làng đều phải động lòng thương xót, ai cũng phải chửi nước mắt.

Bé như thế mà đã biết ăn ở hiếu nghĩa như thế, có lòng can đảm như thế, thường cũng đáng khen thay và cũng đáng làm gương cho nhiều kẻ khác.

VIỆC KINH-ĐÔ

Chế tạo đồ Tang-nghi. — Hiện nay tại trường Bá-công cũ đã làm các hạng đồ tang nghi và đồ minh-khí.

Các hạng ấy chúa ra làm sáu thứ là: Thợ mã, thợ chạm, thợ thêu, thợ mộc, thợ sơn và thợ rèn. Các thợ ấy hiện nay làm những đồ như 4 bàn đại-cử, bàn linh-tọa, bàn phật-đình, bàn chữ-sắm, các công tập tạo các điều khắc rất là tinh xảo, mà toàn dùng cách giản-tiện như là chữ nổi thì dùng bìa mã dán, các bức chạm nổi thì dùng sơn mà đắp, xem rất là tinh xảo, còn như thợ mã làm đồ minh khí, thợ thêu, thêu cờ minh-tinh, thợ chạm chạm các thu-kiệu, xe, long-đình. Làm kết tất cả các cung điện, xe giá, lễ bộ cho đến phường bát-nhạc, đội thanh bình toàn làm bằng giấy cả. Các vải hạng ấy phải thâu thập tất cả thợ mã ở Kinh-đô và các phủ, huyện, mà làm mới xong, mà mỗi ngày dùng đến quá năm mươi thợ mã, 6 7 mươi thợ-mộc thợ-chạm. Hiện nay đã làm xong mười phần được sáu bảy, mà thiên hạ đi xem các đồ vật hạng ấy ngày nào cũng rất đông.

Công việc ấy phỏng chừng đến cuối tháng mười này thì đã được mười phần rồi tâm, qua đến mồng mười tháng chạp phải tất công, vì vậy mà nay các công thợ rất chuyên cần, để làm tại Bá-công mà còn thuê riêng các nơi khác.

Lễ khánh-thọ. — Nhân gặp đúng tuần đại-khánh Hoàng-đế, cho nên lễ khánh-thọ là lễ mừng ngày sinh nhật đức Khôn-nguyên hoàng-thái-hậu nay tạm định kỳ ông ở Huế, mọi cuộc vui đều chưa hết, ở đó là theo điển lễ ngày xưa để lại như thế.

Cải-cách chỉnh quan trường. — Hiện lấy hai thành-phố đương dự định có chương-trình để chỉnh đốn lại mịch quan lại Nam triều việc văn giai võ giai ở Kinh và ở ngoài [illegible] từ việc bổ-dụng, việc thăng thưởng cho đến việc khiển trách đều có một cái qui tắc nhất định. Còn lương bổng thì sẽ tăng gia lên nhiều hơn bây giờ, có chức tăng lương gấp đôi, có chức tăng lương gấp ba, một thân hưởng lợi nhiều bổ công được hai mươi năm là chọn một tháng, sẽ quan lại sẽ có tuổi già, có chỗ dật thêm, có chỗ giảm bớt là tùy theo các cơ quan hành chính chỗ nhiều việc hay chỗ ít việc; các bộ nha Kinh đều sẽ có giảm bớt số người làm việc, chỉ giữ lấy số người làm việc ở chỗ giản-nhàn mang chỗ phiền-nhiễu cho được quân bình. Sự cải cách này sẽ có nhiều ảnh-hưởng tốt cho quan trường lắm. Độ một tháng nữa, thì cái chương-trình chỉnh đốn quan lại sẽ làm xong, khi nào có minh-văn, bản báo lại sẽ tục đăng 15 rằng; những tin đăng trên bản là mới bàn định [illegible] chưa thành chỉnh, chứ chưa nhất định, vì công việc của Hội-đồng chưa làm xong.

Ai tín. — Bản quán mới được tin buồn rằng M. Nguyễn-Thang Thư-ký báo bạo tuổi vừa tạ thế ngày 20 Décembre vừa rồi, đến ngày 22 cất đám, an táng tại phía tây núi Ngu-hành.

Ông Thang là một người rất ngay thật, anh em ai cũng nể vì, nghe tin ông là thế thì thấy đều cảm lắc xót xa, nay tổng chung anh em liền tiền đi đưa rất đông.

Bản quán cũng có lời chia buồn cùng gia quyến.

Cái nạn ô tô. — Vừa rồi tại địa hạt làng Vũ-gia gần nơi chợ mới lập nên một cái lò gạch ka, đang khi người họp chợ đông đảo, bỗng có một cậu thiếu niên đi xe ô tô đến đó, từ [illegible] mà phóng nước kiệu, đến có đẹp phải người. Vậy mà cậu vẫn cứ lẳng sợ, cứ lẽ cậu ý thế chi chăng, may nhờ dân lại thì biết mình là lỗi, phải chở người mắc nạn đến nhà thương rồi lại phải bồi tiền phí tổn cho nạn nhân rồi mới được vô sự.

Tiết Đông-chí. — Thường năm cứ đến tiết Đông-chí thì trời mưa to rồi tiếp đến lạnh, năm nay trời không [illegible] như thế. Trước ngày tiết Đông-chí thì trời mưa to, đến Đông-chí lại [illegible] ấm, lấy cũng là thời tiết mỗi năm một hay đổi vậy.

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTES

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về sưng tiêu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất: Santalol

chất: Salol

và chất: Urosformine

Giá 1$20 một hộp 100

Trung Bắc kỳ Lâm-sản Công-ty

(Rừng Bảo-đài, Rừng Phố-vị, Rừng Hà-cương)

Chính sở tại Hanoi, 63, Phố hàng Bông

ĐIỆN-THOẠI SỐ 150

CỦI, THAN,

GỖ LIM XANH HẠ CƯƠNG, lối có liếng, cả cây từ 7 tấc trở lên để làm cột nhà.

RỪNG, NỨA và các thứ làm sườn nước Nam.

Có xưởng tại Đáp-cầu, Yên-viên, Đô-xá

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ hai 28 Décembre 1925

ÔNG LỚN TUẦN THANH

(Hồi thứ nhất)

Tối thứ ba 29 Décembre 1925

HIỆP KIỀU NGHĨA ÂN

(Hồi thứ hai)

Vở chèo cải lương soạn thành được ngót 30 điệu hát. Hồi này mới soạn xong diễn lần thứ nhất, rất vui trò tự dẫn đến cuối. Câu hát, lời trò rất là hợp với tình ý của tích hát. Xin các liệt quý bà cô xem đông cho, và sớm giữ chỗ ngồi trước.

HỘI BẢO TRỢ TRẺ CON TÂY LẠI VÔ THỪA NHẬN

Xin có nhời nhắc lại rằng cuộc sổ số thường niên sẽ mở vào ngày 1er Février 1926.

1 Lot.	. . . .	3.000$00
1 »	. . . .	1.500$00
1 »	. . . .	1.000$00
29 »	. . . .	100$00
29 »	. . . .	50$00
29 »	. . . .	25$00

茂 MAO-SENG 盛

57, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi

Máy nói số 248

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 37 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chắn song bằng xi-măng. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá công họ, vì hiện tôi muốn mong đông khách.

Qui-khách có dùng, xin mới chiếu cố.

7645 MAO-SENG Kính cáo.

CÁO-BẠCH

Ông Cọp chủ hiệu Vận-tải ở phố hàng Trống số nhà 102 có lời bá-cáo cho các quý-khách Annam biết rằng, đến ngày 25 Novembre ông sẽ có ô-tô chở hành-khách đi từ Nam-định đến Ninh-bình. Ô-tô chạy xuất ngày từ 6 giờ sáng đến 6 giờ tối đi từ gare và chợ Nam-định và từ gare và chợ Ninh-bình; có đỗ ở các gare ở Nam-định và ở Ninh-bình, lại có giấy chiên hàng. Việc vận-tải này sẽ do một người Tây ở Nam định thay mặt tôi trông nom. Xin mời quý-khách chiếu cố.

Nay bá-cáo

CAPS

Cách mới trị bệnh giang-mai

Cứ theo như những bài tai-cáo cho các hội bác học trong hai năm giới nay, thì ngoài những cách liệm thuốc chế bằng *arsenic* và *bismuth* thì dùng các thứ thuốc mới cũng có thể trị bệnh giang mai được hiệu nghiệm, chắc chắn, mà lại không tốn kém là bao. Các nhà bào bọc kẻ cứu mãi, nên đã đem ba thứ thuốc chuyên trị bệnh giang mai, mà chế thành thuốc viên. Trong ba thứ thuốc ấy một thứ trị bệnh như lối thuốc 606. Xem việc hiệu-nghiệm của thuốc gọi tên SIGMARGYL thì biết. Xưa nay chưa thứ thuốc nào nào dùng được hiệu nghiệm như thuốc ấy. Người ta nghiệm rồi những người đau trị bằng thuốc Sigmargyl, thì biết hiện nay thuốc ấy là một thứ thuốc mạnh nhất, tiện lợi nhất, rẻ tiền nhất (một lọ dùng được một tháng) không cần phải liệm, mà lại không hại cho dạ dày. Muốn biết rõ thuốc ấy, thời đọc quyển sách nói về việc ấy.

Hỏi nhà báo chế bán thuốc ấy ví ai muốn xin một quyển cũng được không mất tiền.

Dr PETITJEAN

CÁC ÔNG NÊN ĐẾN NGAY HIỆU:

6 Rue des Cantonnais, 6

HANOI

Hàng rẻ mới sang — Cái mới rất khéo

Các ông sẽ có quần áo đẹp, tốt, mà giá lại rẻ.

Mau mau kẻo hết hàng tốt. 2026

ĐẸP, RẺ VÀ GIÁ HỜ

Nhiều và lượt Tây 2$50, 3$00 et 2$80

NGUYỄN-NGỌC-LINH

CASQUES EN LIEGE

2$50 à 3$50

Rượu DUBONNET

là rượu bổ và dưỡng lập sức lực lại

Agents généraux en Indochine: CHARRIÈRE, DUFOURCQ, GARRIGUENC & Cie

PARIS — SAIGON — HAIPHONG — HANOI

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chú Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Tự ải. — Hôm 13 décembre mới rồi, ở Phố cam, có một người đàn-ông vào hạng lao động, tự sát bằng cách thắt cổ tại trong một túp lều tranh là nơi ở của anh ta vậy. Quan sở tại đến khám, xét lời khai mấy đứa con của khổ chủ thì nghiệm ra rằng cái duyên do sự thảm tử này là bởi tại anh ta bực nỗi mình khổ vì mang lấy tật bệnh không lành, gia đình cũng nhà lại quẫn bách khốn khó đến điều, cho nên anh ta mới quyết chí quyên sinh như thế. Thương thay!

Ngược quan lại — M. Tạ-thúc-Khải, lri-huyện Hoàng-hóa tỉnh Quảng-trị, đổi đi tri-huyện Mộ đức tỉnh Quảng-ngãi.

M. Đào như-Tuyên, tri-huyện Mộ-đức tỉnh Quảng-ngãi, nay đổi đi tri-huyện Sơn hà cũng thuộc tỉnh Quảng-ngãi.

M. Ng-tr-Chi nguyên Hình-sảu bổ Hải, có bằng tốt nghiệp trường Cao-đẳng Pháp-chính, nay bổ đi Thương-tá phủ Tư-nghĩa tỉnh Quảng-ngãi.

M. Tôn thất-Thân, Tôn-sanh Khiêm trúng nay bổ đi thông lại huyện Vĩnh-xương tỉnh Khánh-hòa.

M. Ng-văn Khê, kiểm thảo sung tại bộ công-vụ, thăng biên tu, nhưng sung.

M. Uông-Bằng sung phụng sang thừa phái Cần-thơ thăng điển bộ, nhưng sung.

VIỆC TRUNG-KỲ

THANH-HÓA

Trộm táo gan. — Đêm hôm 20 rạng ngày 21 décembre, có một bọn kẻ trộm nửa an đêm, đ) ba giờ sáng, cậy cửa sau nhà M. Khoan bán thuốc tây ở phố Thanh-thị, vào lấy mất một ít đồ đồng và nhiều quần áo, tất cả thiệt độ 100 $. Chúng cậy ba lần cửa từ nhà trong ra nhà ngoài, rồi vào buồng ngủ của chủ nhà, chực cậy rương, song chủ nhà thấy động dậy thì chúng thôi lui, khi ấy M. Khoan đuổi theo đến nhà sau, thì nó vất lại cái lọ đực-bình rồi cùng bọn kia tẩu thoát. Chủ nhà liền ra ngay phố lo-toan thì chẳng thấy người nọ tăm cớ, mà điểm canh lại ở ngay trước cửa nhà, thế mà chẳng thấy một ai xe nói cả, thì cũng lạ thật.

Cứ này trộm như rươi, không mấy đêm không có nhà mất trộm, thế mà những người có trách nhiệm tuần phòng vẫn như thường, cho nên bọn trộm thấy thế lại càng làm tợn. Thế mà giá có con chó nào ra thì vỗ ngay, bởi đi vỗ nhé có lợi, lại là bỉm đi hay ăn thịt, nên chi họ chăm lắm, chứ còn sự canh giữ lại bỏ có cũng như không, ai có của thì coi, mất thì mặc kệ, cứ hễ mỗi đêm cho ba tên phu cầm đi lượt đi một tấm nói bằng quơ mấy câu rằng «Thức dậy coi nhà» thế là hết tồn phép.

Cái sự đi kêu bằng phố thức dậy coi nhà, không biết ai cho cái lệnh ấy khởi ấy, thiệt là vô lý quá chừng, có đời thuê ai đi canh giờ tuần phòng mà cứ đi dong đường kêu rầm lên thức dậy coi nhà họ giờ, thì còn đời nào mà bắt được trộm, thà rằng bảo sao cho chúng biết rằng có phu-điếm đi đấy trả tiền ra đi, để đi khỏi rồi sẽ lấy, chẳng có thế mà từ mấy năm nay không có kẻ nào giờ mà bọn đi tuần bắt được trộm thì cả bọn.

Ước ao rằng quan trên cho lệnh ra, hễ phố nào mà để cho bằng phố mất trộm, thì những kẻ có trách nhiệm đều phải phạt cả, như các thành phố ở ngoài Bắc kỳ, thì mới có lẽ trừ được sự dung tàng.

PHÀM,

Thứ chè tốt thời quanh năm uống lúc nào cũng thơm ngon. Thường lắm hạng chè chỉ vào độ đầu xuân thì uống được, tí lâu thì nhạt nhẽo. Đây là hạng chè già lá cho nên gìn giữ đến thế nào cũng không tránh khỏi được sự biến-động.

NHƯ,

Muốn được hạng chè chính hiệu NINH-THÁI thời quanh năm lúc nào cũng ngon thơm. Vậy quí-khách muốn tránh sự biến-động ấy xin chực tiếp quá bộ chiếu cố cho bản-hiệu tại Hanoï, Haïphong và Nam-định.

NINH-THÁI-HIỆU

số 10, phố hàng Ngang. Hanoï
số 113, phố Khách, Haïphong
số 78, phố hàng Trống, Nam-định
Kính-cáo

Hễ các ngài thấy trong mình mệt nhọc, xanh sao, yếu nuốt ăn không ngon và hay sốt-rét thì các ngài nên dùng ngay chớ ngần ngại, thứ

Rượu bổ của ông Bác-sĩ

J. K. WATSON

Như thế thì các ngài đỡ phải tốn kém và lại chóng khỏi nữa

Giá bán : 2$25 một chai lít
1.20 chai nửa lít

Bán tại hiệu Bảo-chế
CHASSAGNE
Số nhà 59, phố Tràng tiền
HANOI 3002

Trị bệnh đau xương
và đau lưng

Những bệnh ấy thường mắc phải thì có bệnh đau lưng, đau xương, đau gân, các bệnh về tiểu tiện, vân vân... cũng là một bệnh lắm, cái gốc đều do trong thân thể nhiều chất acide uriqué mà ra cả.

Thuốc Pastilles Pyramidales này sẽ đem đau xương tối nóng-hiệu. Thuốc ấy làm cho trong thân-thể mất hết chất acide uriqué nó gây nên các bệnh ấy. Thuốc ấy làm cho bộ máu và khớp xương được mềm mại. Thuốc ấy làm cho mất những chỗ phồng đi, và các bệnh về tiểu-tiện. Thuốc ấy trừ các bệnh nhiều khi không biết gốc ở đâu, mà ấy thường là bởi thận yếu, hoặc trong thân-thể nhiều chất acide uriqué quá. Thuốc ấy uống không có gì là nguy hiểm, mà hiệu nghiệm rất chóng. Thuốc ấy làm cho trong người đỡ hẳn, và lọc máu cho chóng. Các thứ thuốc Pastilles bán tại số 53, rue Saint-Ferdinand, Paris (17e).

Hàng hóa chế nào cũng có bán

Cachou Lajaunie

là một thứ thuốc làm cho
dễ tiêu,
khỏi ho và khỏi ngứa cổ

Cần cho những người hút thuốc lá. Chỉ có thứ thuốc đó là hay hơn, còn các thứ khác là giả cả.

Giá mỗi hộp là 0$10

Có bán tại hiệu Bảo-chế
CHASSAGNE
Số nhà 59, phố Tràng tiền,
3002 HANOI

INJECTION PEYRARD D'ALGER

Thuốc thực hiệu nầy chế ra đã lâu rồi và hiệu-nghiệm hơn các thứ ĐỂ TRỊ BỊNH ĐAU LẬU mới bị hay là cũ đã lâu rồi.

Trong 232 người A-Rập dùng thuốc nầy thì lành bịnh hết 231 người.

(Y theo lời phán các trong ỷ viện)

BÁN TẠI SỞ: SPÉCIALITÉS PEYRARD 56, Rue de Grenelle, PARIS và cùng các nhà thuốc có danh

THUỐC LẬU (SANTAL MONAL)

Bịnh lậu (Blennoragie) thì ai cũng biết, hễ điều-trị không khéo thì nó hóa ra một thứ bịnh nặng là bịnh kén (prostate), nghĩa là nó sưng một cái bịch ở dưới bàng-quang. Người bị lậu đã thành kén thì thường muốn đi đại tiểu tiện mà không đi được, hay mỏi đái, đau lưng, đi rặng đau ngồi cũng khổ mà nhất là khi nói xe thì lại khổ hơn nữa. Khi đi đại tiện mà cố rặn thì ra một thứ nước lòng hơi vàng vàng xanh mà cũng có khi lại dính một tí máu. Sự đó là thường hay muốn đi tiểu tiện quá hóa sinh ra thế.

Cái chứng bịnh ấy có thể chuyển sang bịnh nặng đến nỗi ốm yếu đi và mất sinh con đẻ cái nữa. Xưa kia, bịnh ấy rất là khó chữa. Nhưng ngày nay chữa lại rất là dễ, ấy cũng là nhờ có thứ thuốc *Santal Monal* nó làm cho khỏi mắc phải bịnh lậu kia, hay những chứng bịnh khác nữa trong khi đang uống thuốc *Santal Monal* nay tiểu sẽ thấy nước tiểu thành ra xanh, và có nhiều tinh chất trắng và rất bẩn, lẫn vào nước tiểu đi ra như cặn tự thân ở bàng-quang, nhờ thế bịnh lậu tức thì khỏi hẳn và không sợ bịnh gì sinh ra được nữa.

Vậy thì khi mới mắc bịnh lậu phải nên dùng ngay thuốc *Santal Monal*.

Ở các hàng thuốc tốt đều có bán cả.

2653

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoï

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh giịp.

Mắc bệnh giịp, thường sốt lạnh, nhức đầu, đau ở khắp xương.

Muốn trị bệnh giịp, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets 3001

Nhà B[illegible]đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

Dù các ngài đau dạ dày đến thế nào mặc lòng, hễ dùng :

Thuốc bột Saint André

thì sẽ thấy kiến hiệu tức thì.

Các sự đau xót đã tiêu tan đi, các ngài lại được khỏe mạnh như thường.

Thuốc bột Saint André

lại chữa các bệnh như là :

Đau tỳ vị, bệnh đầy, bệnh ợ chua, vân vân...

Giá bán : 0$85 một lọ

Hỏi tại hiệu Bảo-chế
CHASSAGNE
59, Rue Paul Bert, Hanoï
3002

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoï

Thầy huyết xấu.

Trị bệnh mất máu, khi huyết suy yếu thân thể mỏi mệt gầy còm, hay ói kém huyết sinh ra rao phổi làm cho ho hay ho vật uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ!

Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là :

Thuốc nước bổ huyết

3001 MÁU BỔ 1$40

Các ngài chớ nên quên rằng mùa đông năm ngoái thuốc ho

Sirop Nofal

đã chữa khỏi biết bao nhiêu người về các bệnh như là :

Cảm, đau cuống phổi, ho gió, ho rát cổ, vân vân...

Thứ thuốc này hay, nên bán mạnh lắm.

Chai lớn giá : 0$90

Bán tại hiệu Bảo-chế
CHASSAGNE
Số nhà 59, phố Tràng tiền
HANOI 3003

ĐÈN MĂNG-SÔNG

(LAMPE COLEMAN)

SÁNG NHƯ SAO BĂNG!

Rút tiện cho các nhà sang trọng và các khách-sạn ở các nơi không có đèn điện

CÁCH DÙNG RẤT GIẢN-DỊ!
THẮP KHÔNG TỒN!

Bán tại L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haïphong, Hanoï, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thu-xá, Saïgon, Poom-Penh.

C. J. BONNET

là hiệu tơ lụa tốt hơn cả

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kê-nghiệp

Lập tự năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lãng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) số 31, Hanoï-Tonkin

GIẤY NÓI số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ MUA :

ELIXIR HISTOGÉNIQUE *Thuốc nước* . . . . Giá : 1$25
GRANULÉ HISTOGÉNIQUE *Thuốc hạt* . . . . Giá : 1.25

Đều là thuốc bổ để trị bệnh lao, bệnh giịp và các bệnh đau phổi rất hay. Người lớn trẻ con đều dùng được cả.

DÉPURATIF BIGAL. *Thuốc tẩy huyết và tiêu độc (ta thường gọi là thuốc lọc máu) trị các bệnh đau xương đau mình, mụn mọc ở mặt, trứng cá, v. v.* . . . . . Giá : 1$20

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống một thìa to* . . . . . Giá : 1$25

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ và, bản-hiệu xin trả lời ngay

BƯỢU CỔ ÔNG CÓ DANH TIẾNG LABORIE CHẾ RA HIỆU LÀ

QUINA-LAROCHE

THUỐC UỐNG BỔ TẠNG PHỦ VÀ TRỊ BỊNH RẾT CHẾ RA BỞI GẦY THUỐC QUINQUINA

Thuốc này hay làm cả mấy năng thiên hạ đều đều công biết không cần thuốc nào hay bằng. Thuốc QUINA LAROCHE là thuốc hay hơn hết cho bộ máu lợi, bổ tạng phủ, trị bịnh rất làm cho ăn ngon, thuốc đã lấy làm hay cả thế giới ai không dùng qua cũng... ngại ai đang có công dụng, nhưng là người bịnh nan nóng thì ai hay là nên nói. Thuốc QUINA LAROCHE làm cho máu tốt thêm, sức lực, ăn uống ngon có chừng có không ta giảm bớt thuốc đi rồng; nước ngọt trên của thuốc đều chế ra (Laquelle de Laroche) lời tin ngợi của người Tây cho những thuốc trị bịnh hay hơn hết thảy không thuốc nào bằng.

Vì khi chúng ta bán thuốc QUINA LAROCHE thì chúng ta có cũng có vẽn giấy chứng và thư cảm ơn của mấy người bịnh và có vẽn giấy của các quan lương y khắp nơi lăng tặng.

Rất tại thuốc nước QUINA LAROCHE là một thứ thuốc làm lợi nào người bán hết thảy.

CÁCH DÙNG

Nước QUINA LAROCHE phải uống từ một ly tới ba ly có bữa theo chai nước trọn một ngày trong hai bữa ăn. Cần nước trị bịnh rồi thì mỗi một khắc uống bổ uống một ly, uống 3 ly trước rồi 2 giờ nước, thì ly sau nhất uống trước có năm giờ.

Thuốc QUINA LAROCHE thường thì uống không pha nước mà khi tới nhức quá thì pha nước vô mà uống cho đỡ khát.

COMAR VÀ CÔNG-TY
Ông thầy bán thuốc hạng nhất tại Paris

Certifié l'insertion

Imprimerie du Trung-Bắc-Tân-Văn

Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)